

## Toimenpidealoite TPA 159/2020 vp

Sari Sarkomaa kok

### Toimenpidealoite uusien yhdistelmähoitojen käyttöönotosta syövän hoidossa

#### Eduskunnalle

Joka kolmas suomalainen sairastuu elinaikanaan syöpään. Syöpätapausten määrä kasvaa, mutta yhä useampi syöpään sairastunut paranee tai elää kroonisen sairauden kanssa. Uusien lääkehoitojen kehittäminen syöpäsairauksien hoitoon on määrällisesti mitattuna keskeisin lääkekehityksen kohde maailmanlaajuisesti.

Suomessa lääkkeiden rahoitus ja arviointi jakaantuu kahteen kanavaan niiden annostelutavan perusteella. Sairaalassa suonensisäisesti annettavien lääkehoitojen kuluista vastaavat kunnat, jotka rahoittavat sairaanhoitopiirejä. Sairaalalääkkeiden arvioinnista vastaa Fimea. Terveystieteiden tutkimuskeskus ja palveluvalikoimaneuvosto Palko antaa lisäksi suositukset uusien lääkkeiden sisällyttämisestä kansalliseen palveluvalikoimaan. Jos hoidosta ei ole kansallista arviointia tai suositusta, arviointi tehdään sairaanhoitopiireissä. Avohoidon osalta reseptilääkkeiden korvattavuudesta päätetään lääkkeiden hintalautakunnassa Hilassa, jonka päätösten toimeenpanosta vastaa Kela ja sairausvakuutuksesta maksettavista lääkekorvauksista valtio. Kaksikanavajärjestelmäämme perustuva jako sairaala- ja avoterveydenhuollon lääkkeisiin on keinotekoinen eikä enää vastaa lääkekehityksen ja uusien hoitomuotojen myötä muuttuneisiin tarpeisiin.

Suomen Syöpäpotilaat ry on kannanotossaan nostanut esiin Suomen kaksikanavaisesta lääkkeiden rahoitusjärjestelmästä johtuvat jäykkyudet, jotka eivät mahdollista useiden yhdistelmähoitojen arviointia eikä käyttöönottoa syöpien hoidossa. Suomen Syöpäpotilaat ry:n mukaan rahoitusjärjestelmä on luonut väliinputoajatilanteen: potilaat eivät saa yhdistelmähoitoa, jos vain toinen lääkkeistä kuuluu sairaalan vastuulle ja toiseen ei ole puolestaan mahdollista saada sairausvakuutuskorvausta. Ongelma on mahdollista korjata lainmuutoksella.

Vallitseva lainsäädäntö ja lääkkeiden kaksikanavarahoitusjärjestelmä asettaa potilaat eriarvoiseen asemaan. Esimerkiksi Suomen Syöpäpotilaat ry:n ja munuaissyöpää hoitavien lääkäreiden mukaan nykyinen lainsäädäntö estää levinnyttä munuaissyöpää sairastavia potilaita saamasta tehokkaaksi todettua immunologisen, suonensisäisesti annosteltavan hoidon ja tablettimuotoisen lääkkeen yhdistelmähoitoa, jolle Euroopan komissio myönsi 2019 myyntiluvan pitkälle edenneen munuaissolukarsinooman ensilinjan hoitoon.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö asetti 26.11. monikanavarahoituksen purkamisen selvittämistä varten neljä valmisteluryhmää, mukaan lukien lääkekorvausjärjestelmän valmisteluryhmän, myöhemmin käynnistettävän parlamentaarisen valmistelun tueksi. Ministeriö asetti lisäksi lokakuun

## Toimenpidealoite TPA 159/2020 vp

alussa Lääkeasioiden tiekartan toimeenpanon koordinaatioryhmän, jonka toimikausi kestää 30.4.2023 saakka. Potilaiden näkökulmasta uudistustarve on kiireellinen. Vakavasti sairailta syöpäpotilailla ei ole mahdollisuutta odottaa tehokkaaksi todetun, muualla Euroopassa saatavilla olevan hoidon mahdollistavaa lainsäädäntöä vaalikauden loppuun. Erilaiset syövän yhdistelmähoitot yleistyvät syöpätyyppien hoidossa ja niiden käyttö tulisi mahdollistaa Suomessa lakimuutoksella kiireellisesti.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yhdistelmähoitojen mahdollistamiseksi syövän hoidossa.*

Helsingissä 22.12.2020

Sari Sarkomaa kok